ÖZEL BİLİMSEV KOLEJİ İLKOKULU
2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

OKUL ÖNCESİ EKİM AYI REHBERLİK BÜLTENİ

ÖZEL BİLİMSEV KOLEJİ İLKOKULU
2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

OKUL ÖNCESİ EKİM AYI REHBERLİK BÜLTENİ

Sevgili Velilerimiz,
Çocuklarımızın ilk toplumsal deneyimlerini yaşadıkları, evden dış dünyaya adım attıkları okul öncesi dönem; sadece akademik ve bilişsel becerilerin değil, yaşam boyu sürecek sosyal ve duygusal alışkanlıkların da temelinin atıldığı büyülü bir dönemdir.
Bu bültende, okulumuzda ve günlük yaşamımızda çocuklarımızın sağlıklı ilişkiler kurabilmesinin kalbinde yer alan **"Akran Nezaketi"** konusunu ele alıyoruz. Küçük yaşlarda kazanılan nezaket, empati ve paylaşma alışkanlıkları; çocuklarımızın kendilerini güvende hissettikleri, kapsayıcı ve mutlu bir okul ortamının anahtarıdır.

🌼 OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE AKRAN NEZAKETİ NE ANLAMA GELİR?

Yetişkin dünyasında nezaket soyut bir kavram gibi görünebilir; ancak 3-6 yaş grubu için nezaket son derece somut, günlük davranışlarla şekillenen ve yaşayarak öğrenilen bir beceridir.
Okul öncesi dönemde akran nezaketini üç temel sütun üzerinde yapılandırıyoruz:

💬 A. Nazik Sözcükler (Sihirli İfadeler)

Çocuklar iletişim kurarken kullandıkları kelimelerin gücünü keşfederler:

- "Lütfen sıramı bekleyebilir miyim?"
- "Oyuncağı benimle paylaştığın için teşekkür ederim."
- "İstemeden canını acıttıysam özür dilerim."

Bu ifadeler, çocukların isteklerini ve ihtiyaçlarını bağırmak veya itişmek yerine sözel yollarla ifade etmelerini sağlar.

🤝 B. Nazik Eller ve Kişisel Sınırlar

Erken çocukluk döneminde fiziksel sınır bilinci henüz gelişmektedir. "Nazik eller" kavramı, çocuğun hem kendi bedenini korumasını hem de arkadaşının alanına saygı duymasını ifade eder:

- Arkadaşının oyuncağını izin alarak almak.
- İtişmeden, sıra bekleyerek kaydıraktan kaymak veya el yıkamak.
- Duygusal veya fiziksel olarak bir arkadaşına zarar vermekten kaçınmak.

🧩 C. Oyuna Dâhil Etme ve Kapsayıcılık

Bir çocuğun akran grubunda yaşayabileceği en kırılgan an, yalnız kalmaktır. Akran nezaketi, kenarda bekleyen bir arkadaşını fark edip ona **"Gel, bizimle birlikte oyna!"** diyebilme cesaretini ve kapsayıcılığını kapsar.

🌱 AKRAN NEZAKETİNİN ÇOCUK GELİŞİMİNE KATKILARI

Gelişim psikolojisi ve çocuk nörobiyolojisi araştırmaları, nazik ve güvende hissedilen sosyal ortamların çocuk beyni üzerindeki olumlu etkilerini açıkça göstermektedir:

- **Öğrenme Beynini Aktifleştirir:** Arkadaş ortamında dışlanma veya itilme korkusu yaşamayan çocuğun kaygı seviyesi düşer. Güvende hisseden çocuk, savunma ("savaş ya da kaç") modundan çıkarak keşfetme, odaklanma ve öğrenme beynini aktif şekilde kullanır.
- **Ait Olma ve Değerlilik Hissini Güçlendirir:** Arkadaşlarından saygı gören ve kendi sınırlarına özen gösterilen çocuk, "Ben değerliyim ve sevilmeye layığım." mesajını alarak güçlü bir özsaygı geliştirir.

- **Duygusal Dayanıklılığı Artırır:** Paylaşmayı, sıra beklemeyi ve uzlaşmayı öğrenen çocuklar, ileriki yaşlarda karşılaştıkları sosyal zorluklarla çok daha kolay baş edebilirler.

🌸 NELER DOĞAL VE OLAĞAN, NE ZAMAN REHBERLİK DESTEĞİ GEREKİR?

Okul öncesi yaş grubunda çocukların benmerkezci düşünce yapısından akran odaklı sosyal yapıya geçiş yaptıklarını unutmamak gerekir. Bu geçiş sürecinde bazı davranışlar gelişimsel olarak olağandır.

🌿 Gelişimsel Olarak Olağan Durumlar

- Oyuncak paylaşırken anlık duraksamalar veya kısa süreli ağlamalar.
- Sıra beklerken sabırsızlanma ve heyecan gösterme.
- Oyun esnasında çıkan küçük fikir anlaşmazlıkları ve tartışmalar.

⚠️ Dikkat ve Rehberlik Gerektiren Durumlar

- Bir çocuğun sürekli ve kasıtlı olarak hedef alınması.
- Fiziksel veya sözel incitmenin kasıtlı olarak tekrarlanması.
- Bir çocuğun sistematik bir şekilde gruptan dışlanması.

Okulumuzda yaşanan küçük anlaşmazlıkları bir "disiplin sorunu" olarak değil; çocuklarımıza empati, problem çözme ve uzlaşma becerilerini öğretebileceğimiz **"sosyal öğrenme fırsatları"** olarak ele alıyoruz.

🏠 EVDE AKRAN NEZAKETİNİ DESTEKLEMEK İÇİN 5 ADIM

Çocuklar nezaketi nasihatlerden ziyade gözlemleyerek öğrenirler. Ev ortamında atacağınız küçük adımlar, okul içi nezaket kültürünü doğrudan destekler:

1. Güçlü Bir Model Olun: Ev içerisinde eşinize, çocuğunuza ve çevrenizdekilere karşı kullandığınız "Lütfen", "Teşekkür ederim" ve "Özür dilerim" kelimeleri, çocuğunuzun en güçlü rehberidir.

2. Empati Soruları Sorun: Birlikte bir kitap okurken veya çizgi film izlerken karakterlerin duyguları üzerine konuşun: "Sence arkadaşı oyuncağını vermeyince ne hissetmiş olabilir? Biz ona nasıl yardımcı olabiliriz?"

3. Çözüm Dilini Teşvik Edin: Bir problem yaşandığında suçlamak yerine çözüme odaklanın: "Arkadaşınla aynı oyuncakla oynamak istiyorsunuz, ikinizin de mutlu olacağı nasıl bir sıra yapabiliriz?"

4. Nazik Davranışları Yakalayın ve Takdir Edin: Çocuğunuz bir eşyasını paylaştığında veya nazik bir söz söylediğinde bunu fark edin: "Bugün arkadaşına gösterdiğin nezaket ve sabır beni çok gururlandırdı."

🎲 EVDE BİRLİKTE OYNAYABİLECEĞİNİZ NEZAKET OYUNLARI

🔎 "Nezaket Dedektifi" Oyunu:

Gün içerisinde evde veya parkta kimlerin nazik bir davranışta bulunduğunu gözlemleyin. Akşam yemeğinde "Bugün yakaladığımız en güzel nezaket anı neydi?" sohbeti yapın.

🎭 Rol Yapma (Drama) Oyunları:

Oyuncak ayıları ve bebekleri konuşturarak paylaşma, izin isteme ve sıra bekleme senaryoları canlandırın.

💌 REHBERLİK SERVİSİNDEN SON SÖZ

Unutmayalım ki nezaket tohumları küçük yaşta sevgiyle atılır ve sabırla büyütülür.

Çocuklarımıza yalnızca nazik olmayı öğretmekle kalmayıp onların birbirlerini anlayan, farklılıklara saygı duyan, empati kurabilen ve sevgiyle iletişim kuran bireyler olarak yetişmelerine birlikte katkı sağlayalım.

Sevgi ve nezaket dolu bir eğitim yılı dileğiyle...

BİLİMSEV KOLEJİ
Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi